

KHÔNG THỂ PHỦ NHẬN VÀ TÁCH RỜI CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN KHỎI TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

PGS, TS BÙI ĐÌNH PHONG
Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

♦ **Tóm tắt:** Gần đây, các thế lực thù địch chống phá Đảng, Nhà nước ta lại lặp lại luận điệu cũ nhằm phủ nhận và tách rời chủ nghĩa Mác - Lênin khỏi tư tưởng Hồ Chí Minh. Ý đồ thâm độc, sâu xa của các thế lực thù địch là từ chỗ phủ nhận, tách rời chủ nghĩa Mác - Lênin khỏi tư tưởng Hồ Chí Minh đi đến phủ nhận, xóa bỏ tư tưởng Hồ Chí Minh, tức là xóa bỏ nền tảng tư tưởng của Đảng. Bài viết phê phán các luận điệu trên và khẳng định không thể tách rời chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh; khẳng định tư tưởng Hồ Chí Minh là sự trung thành, vận dụng và bước phát triển mới sáng tạo, “linh hồn sống” chủ nghĩa Mác - Lênin.

♦ **Từ khóa:** Chủ nghĩa Mác - Lênin; Tư tưởng Hồ Chí Minh; Nền tảng tư tưởng của Đảng.

Ngày nhận: 08-04-2025

Ngày thẩm định: 16-04-2025

Ngày duyệt đăng: 13-06-2025

1. Chủ nghĩa Mác - Lênin - nguồn gốc quyết định hình thành và phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh

Hồ Chí Minh đến với chủ nghĩa Mác - Lênin hoàn toàn không phải là sự tình cờ, ngẫu nhiên mà trải qua một quá trình gần mười năm tìm tòi, khảo sát, hoạt động thực tiễn, nghiên cứu lý luận. Mang trong mình lòng nồng nàn yêu nước, Hồ Chí Minh rời Tổ quốc đi tìm con Đường cách mạng. Người nhận thức rõ sự bất lực của hệ tư tưởng phong kiến và tư sản Việt Nam. Người biết đến thắng lợi của cách mạng Mỹ và Tuyên ngôn độc lập của Mỹ năm 1776; cách mạng Pháp và Tuyên ngôn Nhân quyền và Dân quyền của Pháp năm 1891. Đó là những cuộc cách mạng tư bản, cách mạng không đến nơi. Nhân dân làm nên thắng lợi của cách mạng nhưng không được hưởng quyền lợi gì. Người biết đến V.I.Lênin đã vận dụng tư tưởng C.Mác

và Ph.Ăngghen làm nên thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười. Từ thực tiễn đó Hồ Chí Minh rút ra kết luận: “Ngọn đuốc lý luận Mác - Lênin và kinh nghiệm Cách mạng Tháng Mười vĩ đại soi sáng con đường cách mạng Việt Nam”¹. Khẳng định chủ nghĩa Mác - Lênin, Cách mạng Tháng Mười mở ra con đường giải phóng cho các dân tộc, Hồ Chí Minh viết: “Giống như mặt trời chói lọi, Cách mạng Tháng Mười chiếu sáng khắp năm châu, thức tỉnh hàng triệu hàng triệu người bị áp bức, bóc lột trên trái đất. Trong lịch sử loài người chưa từng có cuộc cách mạng nào có ý nghĩa to lớn và sâu xa như thế”².

Mười năm từ lúc đi tìm đường cứu nước, Hồ Chí Minh nghiên cứu nhiều học thuyết, nhiều chủ nghĩa, nhiều dòng tư tưởng và loại hình cách mạng khác nhau, song cuối cùng, Người khẳng định: *Luận cương của V.I.Lênin về vấn đề dân*

tộc và thuộc địa là cái cần thiết cho cách mạng Việt Nam, chỉ ra cho dân tộc ta con đường giải phóng; “Chủ nghĩa Lênin đối với chúng ta, những người cách mạng và nhân dân Việt Nam, không những là cái “cẩm nang” thần kỳ, không những là cái kim chỉ nam, mà còn là mặt trời soi sáng con đường chúng đi tới thắng lợi cuối cùng, đi tới chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản”³; “Bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều, nhưng chủ nghĩa chân chính nhất, chắc chắn nhất, cách mệnh nhất là chủ nghĩa Lênin”⁴.

Tuy nhiên, cần phải hiểu đúng nguồn gốc chủ nghĩa Mác - Lênin trong việc quyết định sự hình thành và phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh.

Thứ nhất, nói “quyết định sự hình thành và phát triển” thì không có nghĩa là duy nhất, mà đây là dấu ấn quan trọng nhất trên cơ sở của chủ nghĩa yêu nước, thương dân và tinh hoa văn hóa, triết học phương Đông và phương Tây. Hai từ “quyết định” có nghĩa chủ nghĩa Mác - Lênin mang đến một chất mới, trình độ mới, tạo nên bước ngoặt căn bản trong quá trình tìm đường cứu nước của Hồ Chí Minh. Đó là chất khoa học và chất cách mạng thể hiện ở tinh thần dân tộc, chủ nghĩa yêu nước, độc lập dân tộc gắn liền với CNXH và tinh thần quốc tế vô sản; giác ngộ dân tộc đi tới và gắn liền với giác ngộ giai cấp.

Thứ hai, nói quyết định sự hình thành và phát triển tức là chủ nghĩa Mác - Lênin không chỉ là nguồn gốc chủ yếu hình thành tư tưởng Hồ Chí Minh mà còn có mặt trong toàn bộ sự phát triển hệ thống quan điểm của Người về những vấn đề cơ bản của cách mạng Việt Nam.

Thứ ba, ý nghĩa quyết định của chủ nghĩa Mác - Lênin đối với sự hình thành và phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh không nằm ở hình thức và số lượng ngôn từ, câu chữ Mác - Lênin, không nằm ở mô hình độc lập dân tộc hay CNXH trong sách kinh điển, mà nằm ở tinh thần xử trí mọi việc, lập trường, quan điểm, thế giới quan, phương pháp luận Mác - Lênin. Hồ Chí Minh gọi đó là kim chỉ nam, mặt trời soi chiếu con đường chúng ta đi tới thắng lợi. Cốt nghĩa điều này, Hồ Chí Minh nói: “Học chủ nghĩa Mác - Lênin không phải nhắc

như con vẹt “Vô sản thế giới liên hợp lại” mà phải thống nhất chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn cách mạng Việt Nam. Nói đến chủ nghĩa Mác - Lênin ở Việt Nam là nói đến chủ trương, chính sách của Đảng”⁵. Thấm nhuần sâu sắc những lời dạy của V.I.Lênin về lý luận không phải là giáo điều, cứng nhắc mà đầy tính sáng tạo vì nó luôn luôn được bổ sung từ thực tiễn sinh động, Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “phải học tập tinh thần của chủ nghĩa Mác - Lênin; học tập lập trường, quan điểm và phương pháp của chủ nghĩa Mác - Lênin để áp dụng lập trường, quan điểm và phương pháp ấy mà giải quyết cho tốt những vấn đề thực tế trong công tác cách mạng của chúng ta”⁶. Phải dùng lập trường, quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin để “tổng kết những kinh nghiệm của Đảng ta, phân tích một cách đúng đắn những đặc điểm của nước ta. Có như thế, chúng ta mới có thể dần dần hiểu được quy luật phát triển của cách mạng Việt Nam, định ra được những đường lối, phương châm, bước đi cụ thể của cách mạng xã hội chủ nghĩa thích hợp với tình hình nước ta”⁷. Như vậy, một trong những điều có ý nghĩa nhất của chủ nghĩa Mác - Lênin là giúp chúng ta tìm ra được quy luật của cách mạng Việt Nam.

Bắt gặp ánh sáng chủ nghĩa Mác - Lênin, Hồ Chí Minh khẳng định đó là cái cần thiết cho chúng ta; là chủ nghĩa chân chính nhất, chắc chắn nhất, cách mạng nhất. Tổng kết những thắng lợi của cách mạng Việt Nam, Người kết luận: “Chúng tôi giành được thắng lợi đó là do nhiều nhân tố, nhưng cần phải nhấn mạnh rằng - mà không chỉ nhân dịp kỷ niệm lần thứ 100 ngày sinh Lênin - chúng tôi giành được những thắng lợi đó trước hết là nhờ cái vũ khí không gì thay thế được là chủ nghĩa Mác - Lênin”⁸.

Những điều trên cũng đã được Đại tướng Võ Nguyên Giáp khẳng định: “Nguồn gốc quyết định bước phát triển mới về chất của tư tưởng Hồ Chí Minh là chủ nghĩa Mác - Lênin... Chủ nghĩa Mác - Lênin tạo nên *bước ngoặt cơ bản trong quá trình tìm đường cứu nước và quá trình phát triển của tư tưởng Hồ Chí Minh... Bước ngoặt*

*đó đánh dấu sự định hình và khẳng định tư tưởng Hồ Chí Minh thuộc hệ tư tưởng của giai cấp vô sản - chủ nghĩa Mác - Lênin, mang bản chất cách mạng và khoa học triệt để*⁹.

2. Hồ Chí Minh vận dụng sáng tạo, phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin để xác lập hệ thống quan điểm toàn diện và sâu sắc về cách mạng Việt Nam

Hồ Chí Minh trung thành với chủ nghĩa Mác - Lênin nhưng không phải trên câu chữ mà trung thành với mục tiêu, lý tưởng mà các bậc thầy đã nêu ra, đó là giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp, giải phóng xã hội, giải phóng con người, đem lại cuộc sống tốt đẹp nhất cho nhân loại. Trong hệ thống quan điểm toàn diện và sâu sắc của Hồ Chí Minh về cách mạng Việt Nam luôn có dấu ấn của chủ nghĩa Mác - Lênin, nhưng lại đậm cốt cách, bản sắc Việt Nam. Nhân mạnh điều này, nhà nghiên cứu người Mỹ Davie Hamboxton đã viết trong tác phẩm *Hồ* một cách tinh tế: “Hồ Chí Minh là một nhân vật kỳ lạ của thời đại này - hơi giống Găngđi, hơi giống Lênin, hoàn toàn Việt Nam”¹⁰. Với ý nghĩa đó, chúng ta hiểu rằng, không có chủ nghĩa Mác - Lênin thì không có tư tưởng Hồ Chí Minh, nhưng nếu chỉ có chủ nghĩa Mác - Lênin thì đó mới là chủ nghĩa Mác - Lênin, chưa phải là tư tưởng Hồ Chí Minh. Cần phải khẳng định xuất phát từ thực tiễn, đòi hỏi của Việt Nam và thế giới, tư tưởng Hồ Chí Minh có bước phát triển làm phong phú thêm chủ nghĩa Mác - Lênin trên nhiều phương diện cơ bản của cách mạng Việt Nam và nhân loại, nhất là cách mạng thuộc địa. Với ý nghĩa đó, tổ chức UNESCO khẳng định: “Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại dấu ấn trong quá trình phát triển của nhân loại; là một biểu tượng kiệt xuất về quyết tâm của cả một dân tộc, đã cống hiến trọn đời mình cho sự nghiệp giải phóng của dân tộc Việt Nam, góp phần vào cuộc đấu tranh chung của các dân tộc vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội”¹¹. Nghiên cứu, khảo sát một số quan điểm cơ bản của Hồ Chí Minh, chúng ta dễ dàng nhận thấy “linh hồn sống” và sự trung

thành, vận dụng, phát triển sáng tạo của Hồ Chí Minh đối với chủ nghĩa Mác - Lênin.

Về vấn đề dân tộc và đấu tranh giành độc lập dân tộc. Trong bối cảnh lịch sử giữa thế kỷ XIX đầu thế kỷ XX, C.Mác, Ph.Ăngghen, nhất là V.I.Lênin đã bàn đến ở các mức độ khác nhau về vấn đề dân tộc. Từ sự ra đời của chủ nghĩa tư bản gắn với nó là vấn đề dân tộc tư sản, khi chủ nghĩa tư bản phát triển đến giai đoạn tột cùng là chủ nghĩa đế quốc, V.I.Lênin đã bàn về vấn đề dân tộc thuộc địa. Ông nói đến xu hướng và khả năng các dân tộc thuộc địa thức tỉnh và đấu tranh chống áp bức, bóc lột thành lập nhà nước dân tộc độc lập. V.I.Lênin làm cách mạng vô sản ở nước Nga năm 1917, nhưng tư tưởng có tính dự báo, mang hàm lượng khoa học và cách mạng cao về sự thức tỉnh của ý thức dân tộc và đấu tranh chống áp bức dân tộc đã giúp Hồ Chí Minh nghiên cứu, vận dụng và phát triển sáng tạo trong điều kiện của Việt Nam.

C.Mác và Ph.Ăngghen sáng lập ra lý luận về CNXH khoa học, vạch ra quy luật của lịch sử từ nhận thức đến cải tạo thế giới, giải phóng nhân loại. V.I.Lênin vận dụng, phát triển sáng tạo học thuyết Mác, lãnh đạo thành công cuộc cách mạng vô sản ở nước Nga. Trong bối cảnh mới khi dân tộc Việt Nam bị thực dân Pháp xâm lược, mất độc lập và ba phần tư nhân loại là thuộc địa của chủ nghĩa đế quốc, Hồ Chí Minh vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin để giải phóng dân tộc mình và góp phần giải quyết vấn đề dân tộc thuộc địa trên thế giới.

Hồ Chí Minh xác định cách mạng Việt Nam là giải phóng dân tộc theo con đường cách mạng vô sản, tức là theo con đường của chủ nghĩa Mác - Lênin, con đường của cách mạng Nga nhưng không làm cách mạng vô sản như Cách mạng Tháng Mười năm 1917. Người chỉ rõ, đối với cách mạng giải phóng dân tộc Việt Nam, trước hết, phải đấu tranh xóa bỏ ách thống trị, áp bức của bọn xâm lược nước ngoài, giành độc lập dân tộc và quyền dân tộc tự quyết với việc thành lập nhà nước dân tộc độc lập. Đất nước không giành được độc lập, dân vẫn là nô lệ thì không có gì hết.

Nhưng có độc lập rồi thì dân phải được tự do, hạnh phúc, tức đi tới CNXH. Đó là nhận thức và cách làm sáng tạo của Hồ Chí Minh về cách mạng không ngừng theo học thuyết Mác - Lênin trong hoàn cảnh nước Việt Nam thuộc địa, với mâu thuẫn cơ bản và chủ yếu là mâu thuẫn dân tộc giữa một bên là bọn xâm lược và tay sai với một bên là toàn thể dân tộc Việt Nam bị áp bức.

Về CNXH và xây dựng CNXH Việt Nam. Hồ Chí Minh biết đến và ca ngợi Chính sách kinh tế mới (NEP), CNXH ở Liên Xô từ những năm hai mươi. Trong tác phẩm *Đường cách mệnh*, Người viết: “Đảng Cộng sản cầm quyền, tổ chức ra Chính phủ công, nông, binh, phát đất ruộng cho dân cày, giao công xưởng cho thợ thuyền, không bắt dân đi chết cho tư bản và đế quốc chủ nghĩa nữa, ra sức tổ chức kinh tế mới, để thực hành chủ nghĩa thế giới đại đồng”¹². Người cũng đánh giá cao thành tựu to lớn của CNXH ở Liên Xô và khẳng định: “Nhân dân Việt Nam tiến lên chủ nghĩa xã hội dưới ngọn cờ vẻ vang của chủ nghĩa Mác - Lênin”¹³.

Từ một nước thuộc địa giành được độc lập, qua gần mười năm xây dựng chế độ dân chủ nhân dân, vừa kháng chiến, vừa kiến quốc; từ năm 1954 miền Bắc quá độ lên CNXH. Đây là một cuộc cách mạng, biến đổi khó khăn nhất, sâu sắc nhất, vì nước ta hết sức lạc hậu, bị chia cắt làm hai miền, tiến thẳng lên CNXH không trải qua giai đoạn phát triển tư bản chủ nghĩa. Xác định xây dựng CNXH Việt Nam dưới ánh sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin nhưng chúng ta không thể làm như Liên Xô mà phải xác định nội dung, phương pháp, cách thức riêng phù hợp thực tế Việt Nam để tiến dần lên CNXH, không thể làm nhanh, làm ẩu, một sớm một chiều. Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Ta không thể giống Liên Xô, vì Liên Xô có phong tục tập quán khác, có lịch sử địa lý khác... Ta có thể đi con đường khác để tiến lên chủ nghĩa xã hội”¹⁴. Nếu câu hỏi CNXH là gì, Hồ Chí Minh trả lời một cách mộc mạc, “chủ nghĩa xã hội trước hết nhằm làm cho nhân dân lao động thoát nạn bần cùng, làm cho mọi người có công ăn việc làm, được ấm no và sống một đời hạnh

phúc”¹⁵. Sau này, Người nói ngắn gọn, rõ ràng, cụ thể, CNXH là nhằm không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân. Nhận thức và cách làm đó vừa theo kim chỉ nam của chủ nghĩa Mác - Lênin, vừa rất Việt Nam.

Vấn đề thành lập và xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam. Hồ Chí Minh từng đề cập đến Đảng Cộng sản Bônscêvich Nga, nhiều lần khẳng định vai trò của Đảng Cộng sản và nhận thức rõ nguyên lý ra đời Đảng kiểu mới của V.I.Lênin. Đó là một đảng được thành lập từ sự kết hợp CNXH khoa học với phong trào công nhân. Sau khi tiếp nhận ánh sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin, Người dành mười năm để chuẩn bị các yếu tố cho sự ra đời Đảng Cộng sản ở Việt Nam. Nhận thức rõ hoàn cảnh Việt Nam dưới chế độ thực dân, phong kiến, giai cấp công nhân và phong trào công nhân còn nhiều hạn chế, trong khi phong trào yêu nước xuất hiện sớm và ngày càng phát triển mạnh mẽ. Vì vậy, Đảng Cộng sản ra đời ở Việt Nam không thể chỉ là sự kết hợp của chủ nghĩa Mác - Lênin với phong trào công nhân mà phải có thêm yếu tố phong trào yêu nước. Hồ Chí Minh khẳng định: “Chủ nghĩa Mác - Lênin kết hợp với phong trào công nhân và phong trào yêu nước đã dẫn tới việc thành lập *Đảng Cộng sản Đông Dương* vào đầu năm 1930”¹⁶. Ba thành tố kết hợp nhuần nhuyễn để ra đời Đảng Cộng sản Việt Nam thể hiện vai trò to lớn không thể thiếu của chủ nghĩa Mác - Lênin, đồng thời, khẳng định sự sáng suốt của Hồ Chí Minh trong việc tạo ra bước phát triển mới của chủ nghĩa Mác - Lênin khi bàn về quy luật ra đời của Đảng Cộng sản ở các nước thuộc địa, nửa thuộc địa có hoàn cảnh như Việt Nam.

Vấn đề đoàn kết. Hồ Chí Minh nhiều lần đề cập đến tư tưởng đoàn kết trong học thuyết Mác - Lênin và thực tiễn V.I.Lênin tổ chức đoàn kết các lực lượng cách mạng, yêu nước và tiến bộ làm nên thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười, xây dựng CNXH và bảo vệ Tổ quốc Xôviết. Người từng nhắc nhở Đảng ta, cán bộ, đảng viên phải nhận thức thấu đáo và vận dụng sáng tạo vào thực tiễn cách mạng Việt Nam khẩu hiệu

của C.Mác “Giai cấp vô sản toàn thế giới liên hiệp lại!” và khẩu hiệu của V.I.Lênin “Giai cấp vô sản toàn thế giới và các dân tộc bị áp bức đoàn kết lại!”. Những khẩu hiệu đoàn kết mang tính cách mạng đó đã được Hồ Chí Minh vận dụng sáng tạo vào Việt Nam, một nước không chỉ giai cấp vô sản bị áp bức mà toàn thể dân tộc, mọi con Lạc cháu Hồng, con Rồng cháu Tiên đều bị áp bức, đè nén. Vì vậy, đoàn kết ở Việt Nam là “Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết”. Đó là mối quan hệ mật thiết, tác động qua lại giữa đoàn kết trong Đảng, đoàn kết dân tộc, đoàn kết quốc tế. Đối với trong nước, nhiều lần Hồ Chí Minh nhấn mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc trên nền tảng liên minh giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và đội ngũ trí thức. Người nắm vững cái hồn đấu tranh giai cấp trong học thuyết Mác - Lênin về đoàn kết nhưng xử lý rất Việt Nam, không cực đoan về mối quan hệ giai cấp và dân tộc; không phân biệt đối lập giữa giai cấp cơ bản với các tầng lớp xã hội khác; không nhấn mạnh một chiều khi bàn về chủ nghĩa dân tộc và không sa vào không tưởng khi bàn về chủ nghĩa quốc tế. Một nghiên cứu hoàn toàn có lý khi cho rằng: “Tư tưởng Hồ Chí Minh cố tìm mẫu số chung của toàn dân tộc thay vì khoét sâu sự cách biệt, đặt tiến trình xoáy tròn ốc đi lên của lịch sử trên căn bản quy tụ thay vì loại trừ”¹⁷. Dưới ánh sáng chủ nghĩa Mác - Lênin, trong mối quan hệ với thế giới, kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại, Hồ Chí Minh lãnh đạo thực hiện đoàn kết để phục vụ lợi ích của nhân dân, đảm bảo cao nhất lợi ích dân tộc trên hết, Tổ quốc trên hết, không có gì quý hơn độc lập, tự do, trên cơ sở các nguyên tắc của Liên hợp quốc và luật pháp quốc tế, bình đẳng, hợp tác, cùng có lợi.

Về xây dựng Nhà nước của dân, do dân, vì dân. Hồ Chí Minh đánh giá cao việc ra đời của Nhà nước Xôviết - nhà nước công nông đầu tiên trên thế giới. Sự lãnh đạo của đảng cầm quyền và sự quản lý hiệu lực, hiệu quả của Nhà nước Xôviết đem lại nhiều thành tựu to lớn trong cuộc chiến tranh vệ quốc, đánh tan chủ nghĩa phát xít, bảo vệ hòa bình thế giới và giúp nhiều dân tộc xây dựng đất nước. Nhà nước Xôviết ra đời từ

thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười là một hình mẫu trên thế giới. Tuy nhiên ở Việt Nam, thành quả của cuộc cách mạng giải phóng dân tộc là do trí tuệ, sức lực của toàn dân tộc, nên nhà nước ở Việt Nam phải là dân chủ cộng hòa, một nhà nước của khối đại đoàn kết toàn dân tộc lấy giai cấp công nhân và nông dân làm nền tảng. Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa là sự thống nhất hòa quyện giữa bản chất giai cấp công nhân với tính nhân dân, tính dân tộc của nhà nước. Đây là một nét sáng tạo độc đáo của Hồ Chí Minh khi thành lập nhà nước sau thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám năm 1945. Hội nghị Trung ương tám (khóa I) tháng 5-1941 do Hồ Chí Minh chủ trì khẳng định: “Sau lúc đánh đuổi được Pháp - Nhật sẽ thành lập một nước Việt Nam dân chủ mới theo tinh thần dân chủ. Chính quyền cách mạng của nước tân dân chủ mới ấy không phải thuộc quyền riêng của một giai cấp nào mà là của chung cả toàn thể dân tộc, chỉ trừ có bọn tay sai của Pháp - Nhật và những bọn phản quốc, những bọn thù, không được giữ chính quyền, còn ai là người dân sống trên dải đất Việt Nam thấy đều được một phần tham gia giữ chính quyền, phải có một phần nhiệm vụ giữ lấy và bảo vệ chính quyền ấy”¹⁸. Cũng trong Hội nghị này Đảng ta nhấn mạnh: “không nên nói công nông liên hiệp và lập chính quyền Xôviết mà phải nói toàn thể nhân dân liên hiệp và lập chính phủ dân chủ cộng hòa”¹⁹.

Trên đây chỉ nêu một số vấn đề cơ bản trong hệ thống quan điểm của Hồ Chí Minh về cách mạng Việt Nam. Những vấn đề khác như văn hóa, đạo đức, quân sự, nhân văn, v.v. cũng đều cho thấy có sinh khí của chủ nghĩa Mác - Lênin nhưng được Hồ Chí Minh vận dụng sáng tạo, tạo nên bước phát triển mới, chứa đựng trong đó lý luận với thực tiễn, sự hòa quyện giữa những nguyên lý phổ biến của chủ nghĩa Mác - Lênin với những giá trị tinh thần truyền thống, văn hóa Việt Nam và tư duy phương Đông. Cái cốt lõi phương pháp biện chứng của chủ nghĩa Mác - Lênin đã được Hồ Chí Minh “Việt Nam hóa”, thực tiễn hóa trong tiến trình cách mạng Việt Nam.

(Xem tiếp trang 15)

đúng mục đích. Cần có các chính sách hỗ trợ đặc biệt cho người nghèo và đối tượng yếu thế, giúp họ có thể vượt qua những khó khăn và cải thiện cuộc sống.

Thứ năm, tăng cường sự tham gia của người dân vào quá trình hoạch định và thực hiện các chính sách xã hội, đảm bảo các chính sách phản ánh đúng nhu cầu và mong muốn của người dân.

Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng trong việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về công bằng và bình đẳng xã hội vào thực tiễn, đặc biệt là trong công cuộc xóa đói giảm nghèo, phát triển giáo dục, y tế, thực hiện bình đẳng giới và phát huy dân chủ. Tuy nhiên, bên cạnh những thành tựu đạt được, Việt Nam vẫn còn đối mặt với nhiều thách thức, như: khoảng cách giàu nghèo ngày càng tăng, vấn đề bất bình đẳng giới vẫn còn tồn tại, việc tiếp cận các dịch vụ công của người dân ở vùng sâu, vùng xa còn hạn chế... Để tiếp tục thực hiện tốt tư tưởng Hồ Chí Minh về công bằng và bình đẳng xã hội, Việt Nam cần tiếp tục nỗ lực nghiên cứu và hoàn thiện hệ thống pháp luật, chính sách; tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức của người dân; phát huy vai trò của các tổ chức chính trị, xã hội. Chỉ có như vậy, Việt Nam mới có thể xây dựng thành công một xã hội dân chủ, công bằng, văn minh, như Bác Hồ hằng mong muốn□

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. CTQG, H., 2011, tập 5, tr.81.

^{2, 3} Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 11, tr.241; 404.

⁴ Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 4, tr.175

⁵ Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 9, tr.518

⁶ Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 15, tr.224

⁷ Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 13, tr.438

⁸ Xem: <https://www.gso.gov.vn/tin-tuc-thong-ke/2024/04/thong-cao-bao-chi-ket-qua-khao-sat-muc-song-dan-cu-nam-2023/>

⁹ Xem: *Development finance international and oxfam report: The commitment to reducing inequality index 2024* Nguồn: https://oi-files-cng-v2-prod.s3.eu-west-2.amazonaws.com/vietnam.oxfam.org/s3fs-public/CRI_2024_full-report.pdf?VersionId=SgyzLIqObABq8H6CtFNrOf.eHyAmpVnN

¹⁰ Xem: Quyết định số 217/QĐ-BLĐTBXH, ngày 04-02-2024 công bố kết quả rà soát hộ nghèo, hộ cận nghèo năm 2024 theo chuẩn nghèo đa chiều giai đoạn 2022-2025.

KHÔNG THỂ PHỦ NHẬN VÀ... (Tiếp theo trang 37)

Nằm trong hệ tư tưởng Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh có một quá trình hình thành và phát triển lâu dài, là tài sản tinh thần vô cùng to lớn và quý giá của Đảng và dân tộc ta. Vì vậy, những luận điệu sai trái, thù địch, xuyên tạc nhằm phủ nhận, xóa bỏ, tách rời chủ nghĩa Mác - Lênin khỏi tư tưởng Hồ Chí Minh cần phải được vạch trần, phản bác, đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi để bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, vì một nước Việt Nam dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, sánh bước cùng thời đại, sánh vai với các cường quốc năm châu như tâm nguyện của Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu□

^{1, 3, 15, 16} Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. CTQG, H., 2011, tập 12, tr.30; 563; 415; 406.

^{2, 8} Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 15, tr.387; 589-590.

^{4, 12} Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 2, tr.289; 303-304.

⁵ Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 6, tr.368.

^{6, 7, 13} Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 11, tr.95; 92; 173.

⁹ Xem: Võ Nguyên Giáp, *Tư tưởng Hồ Chí Minh và con đường cách mạng Việt Nam*, Nxb. CTQG, H., 1997, tr.50.

¹⁰ Viện Hồ Chí Minh: *Hồ Chí Minh sống mãi trong trái tim nhân loại*, Nxb. Lao động - Nxb. Quân đội nhân dân, H., 1993, tr.116.

¹¹ Xem: *Nghị quyết của Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên hợp quốc (UNESCO) về kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh*, trong sách *Trung tâm Khoa học xã hội và Nhân văn quốc gia - Ủy ban Quốc gia UNESCO của Việt Nam: Chủ tịch Hồ Chí Minh - Anh hùng giải phóng dân tộc, nhà văn hóa lớn*, Nxb. Khoa học xã hội, H., 1995, tr.5.

¹⁴ Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 10, tr.391.

¹⁷ Trần Bạch Đằng: *Đến với tư tưởng Hồ Chí Minh*, Nxb. Trẻ, Thành phố Hồ Chí Minh, 2004, tr.96.

^{18, 19} Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đảng toàn tập*, Nxb. CTQG, H., 2000, tập 7, tr.114; 127.